Tárgy: jogszabályba ütköző okirat szerkesztése, megbízási szerződés írásba foglalásának elmulasztása

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
fegyelmi tanácsa

Ügyszám: 2020. F. 160/4.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsa […] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2020. szeptember hó 7. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson, zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi

fegyelmi határozatot:

A fegyelmi tanács megállapítja, hogy […] eljárás alá vont ügyvéd

3 rb. szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért

200.000 Ft, azaz kétszázezer forint pénzbírság fegyelmi büntetéssel sújtja.

A fegyelmi tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy a kiszabott pénzbírságot, valamint 80.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlaszámára.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és előzetes vizsgálat:

A bejelentők az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédi tevékenységből eredő kötelességszegését kifogásolták. A bejelentés alapján az előzetes vizsgálatot a vezető fegyelmi biztos elrendelte. Az eljárás alá vont ügyvéd az ügyre vonatkozó érdemi álláspontját tartalmazó nyilatkozatát előterjesztette.

A vizsgálati eljárás eredményeként az eljáró fegyelmi biztos az eljárás alá vont ügyvéddel szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett.

A fegyelmi biztos a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótta, hogy az általa 2017. évben szerkesztett végrendelet nem felelt meg a hatályos Ptk. által támasztott formai és tartalmi követelményeknek, mely magatartásával megsértette az Üt. 1. § (1) és 3. § (2) – (3) bekezdését, valamint a régi Etikai Szabályzat 3/1., 3/2., 6/4. a) és 7/1. pontjait, továbbá az eljárás alá vont ügyvéd ügyfelének a saját javára szóló okiratot szerkesztett, amelyhez nem kérte a területileg illetékes ügyvédi kamara elnökének hozzájárulását, mely magatartásával megsértette a régi Etikai Szabályzat 6/4. b) pontját is, és megbízójával nem kötött írásbeli megbízási szerződést, mely magatartásával megsértette az Üt. 23. § (2) bekezdését, ezáltal 3 rendbeli, szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd önkormányzatnál végzett ingyen jogi tanácsadást, ahol megismerkedett az örökhagyóval, majd vele baráti kapcsolatot alakított ki. Az örökhagyó részére 2017. évben végrendeletet készített, melyben az örökhagyó kizárólagos végrendeleti örököseként az eljárás alá vont ügyvédet nevezte meg.

A végrendeletet tanúként aláírók az örökhagyót személyesen nem ismerték, a végrendelet tartalmáról nem volt tudomásuk, maguk is ingyenes jogi tanácsadásra érkeztek aznap az önkormányzathoz, és az eljárás alá vont ügyvéd kérésére látták el tanúként aláírásukkal a végrendeletet. Az örökhagyó 2018. évben ingatlanában elhunyt, holttestét a rendőrség járőrei fedezték fel előzetes bejelentést követően, a helyszínen az eljárás alá vont ügyvéd is jelen volt.

Az eseményt követően a bejelentő csalás bűntette miatt feljelentést tett az eljárás alá vont ügyvéddel szemben arra hivatkozással, hogy egyrészt az eljárás alá vont ügyvéd az örökhagyó mostohafiának adta ki magát, másrészt, hogy ügyvédként olyan végrendeletet szerkesztett, amely nem felel meg a végrendeletekre előírt formai és tartalmi követelményeknek. A nyomozást a nyomozó hatóság határozatával megszüntette. A határozat indokolása szerint a csalás bűntette nem volt megállapítható, annak ellenére, hogy a végrendelet nem felel meg a Ptk-ban rögzített alaki érvényességi feltételeknek, amely azonban még nem teszi az egész magánokiratot hamissá, hamisítottá, vagy valótlan tartalmúvá.

A közjegyző hagyatékátadó végzésével az örökhagyó hagyatékát ideiglenesen az eljárás alá vont ügyvédnek adta át, mely ellen a bejelentő fellebbezéssel élt, arra hivatkozással, hogy az eljáró közjegyző a hagyatéki eljárás során figyelmen kívül hagyta a rendőrségi határozatban foglalt azon ténymegállapítást, hogy a végrendelet alakilag aggályos. A fellebbezés eredményeként a törvényszék az eljáró közjegyző végzését hatályon kívül helyezte, és új eljárásra utasította.

A megismételt eljárásban az illetékes közjegyző előtt tartott hagyatéki tárgyaláson a bejelentők és az eljárás alá vont ügyvéd is jelent volt. A hagyatéki tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd úgy nyilatkozott, hogy a végrendelet alapján nem kíván örökölni, amellyel a bejelentők egyetértettek, ezért az örökhagyó hagyatékát a közjegyző a törvényes örökösök közötti osztályos egyezség alapján adta át.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a vizsgálati eljárásban érdemi nyilatkozatot tett, a terhére rótt fegyelmi vétségek elkövetését vitatta, védekezését arra alapította, hogy az örökhagyóval nem állt megbízási jogviszonyban, a végrendelet pedig az örökhagyó valós végakaratát tükrözi, ezért nem etikátlan, hogy elfogadta ezen szándékát. Előadta továbbá, hogy a végrendeletet egy kollégája készítette, de ő nem szeretett volna a rendőrségen tanúként megjelenni, ezért nyilatkozta azt eljárás alá vont ügyvéd, hogy ő volt a szerkesztő, noha tudta, hogy ez a végrendelet érvénytelenségét fogja eredményezni. Tárgyaláson tett vallomásában az eljárás alá vont ügyvéd már elismerte fegyelmi felelősségét, abban a körben pedig, hogy milyen formában működött közre a végrendelet megszerkesztésénél, akként nyilatkozott, hogy az önkormányzat egyik munkatársa gépelte azt le, akihez az örökhagyóval együtt mentek fel, azt azonban, hogy mi legyen az okirat tartalma, az eljárás alá vont ügyvéd határozta meg.

.-.-.

A bejelentők panaszukban lényegében azt sérelmezték, hogy az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédhez méltatlan magatartást tanúsított akkor, amikor az örökhagyó mostohafiának adta ki magát, továbbá, hogy olyan okiratot (végrendeletet) szerkesztett, amely jogszabályba ütközik. A bejelentők beadványukhoz másolatban mellékelték magát a végrendeletet, valamint a rendőrség jelentését, és az eljárást megszüntető határozatot.

Fentieken túl, okirati bizonyítékként a Fegyelmi Tanács rendelkezésére állt a közjegyző hagyatékátadó végzése, jegyzőkönyve és hagyatékátadó végzése, és jogerősítő végzése, valamint a törvényszék határozata.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos a végindítványában az elrendelő határozatban foglalt tényállást változatlan tartalommal fenntartotta, figyelemmel arra is, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a tárgyaláson tett nyilatkozatában a fegyelmi felelősségét elismerte. Előadta, hogy a végrendelet keltének időpontja, és ekként a fegyelmi vétség elkövetésének időpontja 2017. év, ezért az elkövetés a végrehajtásában felfüggesztett kamarai határozat jogerőre emelkedését megelőzően történt, ezért ezt nem rótta az eljárás alá vont ügyvéd terhére. Az eljárás alá vont ügyvéd beismerését fokozott enyhítő körülményként javasolta értékelni, melyre tekintettel vele szemben pénzbírság kiszabására tett indítványt, melynek összegét az alsó harmadban javasolta meghatározni, kérte továbbá az eljárás alá vont ügyvéd eljárási költségátalány megfizetésére történő kötelezését.

.-.-.

Az eljárás alá vont ügyvéd záró nyilatkozatában előadta, hogy megbánta a történteket, csupán a kínálkozó anyagi haszonszerzés lehetőségét kívánta megragadni, gondolva a gyerekeire, a családjára, továbbá arra is, hogy az örökhagyó szándéka is az volt, hogy őt részeltesse a hagyatékból. Elmondta, hogy az örökhagyó zeneszerzőként végzett, rossz állapotban volt, élelemmel, gyógyszerrel segítette őt, amit a végrendelet tartalmaz, az pedig az ő végakarata volt, azt szerette volna ugyanis, hogy az ingatlanja és a nyaralója ne az oldalági rokonoké legyen. Előadta azt is, hogy nem kívánt a hagyatéki eljárásban sem igényt érvényesíteni, igyekszik távoltartani magát a bűntől, a történtek pedig jó leckeként szolgáltak számára. A fegyelmi biztos által indítványozott büntetést méltányosnak minősítette, azzal egyetértését fejezte ki.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A fegyelmi tanács a fegyelmi biztos által előterjesztett indítványnak helyt adott.

Figyelemmel arra, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményező határozat szerint kifogásolt tevékenységet az eljárás alá vont ügyvéd 2017. évben fejtette ki, ezért azt anyagi jogi szempontból az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üt.), illetőleg az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III. 22.) (a továbbiakban: ÜESZ) rendelkezései szerint kellett vizsgálni.

A fegyelmi tanács a tényállást az ismertetett bizonyítékok egybevetése alapján, alapvetően a rendelkezésre álló közokirati bizonyítékok alapján állapította meg, azok tartalmát az eljárás alá vont ügyvéd nem vitatta, ellenbizonyítást az azokban rögzítettekkel szemben nem ajánlott fel.

Az Üt. 1. § szerint az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával - törvényes eszközökkel és módon - elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését.

Az Üt. 3. § (2) bekezdése kimondja, hogy az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani, míg a (3) bekezdés rögzíti, hogy az ügyvéd nem működhet közre, ha az a hivatásával nem egyeztethető össze, így különösen, ha a közreműködését olyan jogügylethez kérik, amely jogszabályba ütközik, vagy jogszabály megkerülésére irányul.

Az Üt. 5. § (1) bekezdés a)-e) pontjai határozzák meg az ügyvédi tevékenység fogalmát, melybe tartozik a jogi tanácsadás és az okiratszerkesztés.

Az Üt. 22. §-a szerint az ügyvéd általában a megbízó megbízása alapján jár el.

Az Üt. 23. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ügyvéd és a megbízó között a megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előrelátható költségekben. A felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik, míg a (2) bekezdés rögzíti, hogy a megbízást - a tanácsadás esetét kivéve - írásba kell foglalni.

Az ÜESZ 3/1. pontja értelmében az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával - törvényes eszközökkel és módon – elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Közreműködik abban, hogy az ellenérdekű felek jogvitáikat megegyezéssel intézzék el.

Az ÜESZ 3/2. kimondja, hogy az ügyvéd e tevékenységében szabad és független. Az ügyvéd nem vállalhat olyan kötelezettséget, amely a hivatásbeli függetlenségét veszélyezteti. Az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani. Az ügyvéd nem működhet közre, ha az a hivatásával nem egyeztethető össze, így különösen, ha a közreműködését olyan jogügylethez kérik, amely jogszabályba ütközik, vagy jogszabály megkerülésére irányul.

Az ÜESZ 6/4. a-b) pontja értelmében az ügyvéd nem fogadhat el olyan megbízást, melynek teljesítése jogszabály megsértésével jár, vagy a közerkölcsbe ütközik; illetőleg az ügyvéd ügyfelével a megbízási jogviszony fennállása alatt saját, illetve közeli hozzátartozója javára a megbízás tárgyára vonatkozóan vagy a megbízással kapcsolatban jogügyletet csak az illetékes kamara elnökségének hozzájárulása után köthet.

Az ÜESZ 7/1. pontja rögzíti, hogy tilos jogszabályba ütköző vagy jogszabály kijátszását célzó okiratot szerkeszteni, vagy annak szerkesztésében közreműködni.

Az Üt. 37. § a) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el, aki az ügyvédi tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, illetve az etikai szabályzatban meghatározott kötelességét vétkesen megszegi.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a Fegyelmi Tanács osztotta a fegyelmi biztos álláspontját, miszerint az eljárás alá vont ügyvéd az örökhagyó részére ügyvédi tevékenységet (okiratszerkesztést) végzett, ezért az ügyvédi tevékenysége körében vétett fegyelmi vétségért felelősségre vonható. Mivel az eljárás alá vont ügyvéd által szerkesztett végrendelet nem felel meg a hatályos Ptk. által támasztott formai és tartalmi követelményeknek azáltal, hogy a végrendelet tanúi az örökhagyó személyének azonosítására nem voltak képesek és a végrendelet tartalmáról sem volt tudomásuk, továbbá azáltal sem, hogy az a végrendelet szerkesztője, nevezetesen az eljárás alá vont javára tartalmazott juttatást, az eljárás alá vont ügyvéd megsértette az Üt. 1. § (1) és 3. § (2) – (3) bekezdését, valamint a régi Etikai Szabályzat 3/1., 3/2., 6/4. a) és 7/1. pontjait, mellyel 1 rendbeli, szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Azzal, hogy az eljárás alá vont ügyvéd saját maga javára szóló okiratot szerkesztett, amelyhez nem kérte a területileg illetékes ügyvédi kamara elnökének hozzájárulását, megsértette az ÜESZ 6/4. b) pontját, mellyel szintén 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Végezetül azzal a magatartásával, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megbízójával, az örökhagyóval nem kötött írásbeli megbízási szerződést, megsértette az Üt. 23. § (2) bekezdését is, mellyel további 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Fentiekre tekintettel eljárás alá vont ügyvéd összesen 3 rb. szándékos fegyelmi vétséget követett el, mivel a tevékenységére vonatkozó szabályokkal tisztában volt, de a cselekménye, illetve a mulasztása következményeibe belenyugodott.

A joghátrány alkalmazása körében a fegyelmi tanács nyomatékos enyhítő körülményként értékelte az eljárás alá vont ügyvéd beismerését, megbánó magatartását, továbbá, hogy 1 gyermek eltartásáról gondoskodik. A Fegyelmi Tanács az ügy tárgyi súlyának megítélésénél értékelte azt is, hogy az eljárás alá vont ügyvéd tevékenységével összefüggésben kárt nem okozott, a végrendelet érvénytelenségét eredményező körülményt maga tárta fel. A Fegyelmi Tanács a fegyelmi büntetést ennek megfelelően az Üttv. 109. § (1) bekezdése alapján a fegyelmi vétség súlyára, az elkövetésre irányuló szándék fokának megfelelően, mérlegelési jogkörében szabta ki.

A hivatkozott büntetéskiszabási körülmények alapján a fegyelmi tanács ugyanakkor a fegyelmi biztos indítványával egyezően elegendőnek, de egyben szükségesnek is tartotta az Üttv. 108. § b) pontja szerinti pénzbírság fegyelmi büntetés alkalmazását, és annak a rendelkező részben megállapított összegét látta megfelelőnek és az elkövetett fegyelmi vétség tárgyi súlyával arányban állónak. A fegyelmi büntetés kiszabásánál a fegyelmi tanács figyelembe vette az eljárás alá vont ügyvéd személyi körülményeit és jövedelmi viszonyait is.

Miután az eljárás alá vont ügyvéd felelőssége megállapításra került, a fegyelmi tanács az Üttv. 142. § (2) bekezdése alapján kötelezte az eljárás alá vont ügyvédet az eddigi eljárással felmerült átalányköltség viselésére.

Felhívja a fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét, hogy az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontja alapján nem folytathat ügyvédi tevékenységet az, akinek ügyvédi kamarával szemben legalább a kamarai szabályzatban meghatározott mértékű lejárt tagdíjtartozása vagy végrehajtható kamarai határozaton alapuló más tartozása van, és azt az ügyvédi kamara írásbeli felhívásra sem egyenlítette ki.

Felhívja a fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét, továbbá arra, hogy az Üttv. 149. § (1) bekezdés b) pontja szerint a területi kamarai tagságot a kamara megszünteti, ha a kamarai tag az ügyvédi kamarai tagdíjfizetési vagy végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettségét felszólítás ellenére nem teljesítette, mely okból történt megszüntetés esetén, a 149. § (6) bekezdés szerint, a fizetési kötelezettség teljesítését követően, de legkorábban a határozat véglegessé válásától számított egy év elteltével nyílik lehetőség a területi kamarába tagként történő felvételre, illetve az ügyvédi kamarai nyilvántartásba vételre.

A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét az Üttv. 135. §-a biztosítja.

A Fegyelmi Tanács határozata 2020. október 28. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa – 2020. F. 160.)